

Nr 252.

Godkänd av första kammaren den 31 maj 1927.
Godkänd av andra kammaren den 31 maj 1927.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till uppförande och drift av en för Jämtlands län avsedd tuberkulossjukvårdsanstalt (centralsanatorium).

(Statsutskottets utlåtande nr 116.)

Till Konungen.

Uti en till riksdagen avlåten, den 18 mars 1927 dagtecknad proposition, nr 218, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för sagda dag, föreslagit riksdagen att

dels medgiva, att Eders Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter samt beträffande statsbidrag till driftkostnaderna för sådana anstalter — bevilja *ej mindre* statsbidrag till uppförande å angiven plats i Östersund av en för Jämtlands län avsedd tuberkulossjukvårdsanstalt (centralsanatorium) med ett belopp av 4,000 kronor för en var av högst 162 vårdplatser, isoleringsplatser *ej* inräknade, dock med de inskränkningar, att statsbidraget *ej* må överskrida hälften av den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga byggnadskostnaden, däri *ej* inberäknad utgift för anskaffande av byggnadstomt, samt att från det på sätt nu angivits bestämda beloppet skall enligt av departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagna grunder göras avdrag för viss del av det bidrag av statsmedel, som tidigare beviljats för anordnande av en tuberkulossjukstuga å samma plats, *än även*, för en tid av tre år efter det ifrågavarande anstalt blivit genom medicinalstyrelsens försorg avsynad och godkänd, statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalten med ett belopp för dag och patient, som med sjuttiofem öre överstiger det till tuberkulossjukhus i allmänhet utgående statsbidraget, dock med den inskränkning, att statsbidraget *icke* må överstiga hälften av anstaltens enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader;

dels förklara, att för åtnjutande av ifrågavarande bidrag i övrigt i tillämpliga delar skola gälla av departementschefen omförmälda bestämmelser beträff-

fande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, respektive statsbidrag till driftkostnaderna för sådana anstalter. ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Eders Kungl. Maj:t meddelas;

dels ock medgiva, att ifrågavarande statsbidrag må utgå från av riksdagen anvisade anslag till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, respektive till bidrag till driftkostnaderna för dylika anstalter.

Av den i förevarande proposition lämnade utredningen har syns riksdagen framgå, att tuberkulosdödligheten inom Jämtlands län, även om den icke tagit sådana proportioner som i Norrbottens län, likväl är oroväckande stor. Utredningen visar ock, att dödlighetens nedgång i Jämtlands län liksom i de övriga Norrlandslänen hittills i jämförelse med riket i dess helhet varit ganska ringa, och trots att landstinget i länet nedlagt betydande utgifter för tuberkulossjukvården, synes tillgången på vårdplatser för tuberkulossjuka dock vara allt för knapp för möjliggörande av en effektiv kamp mot sjukdomen ifråga. Behovet av kraftiga åtgärder för utökning av vårdmöjligheterna inom länet synes riksdagen för den skull ovedersägligt. Då, på sätt av den i propositionen lämnade redogörelsen framgår, landstinget med hänsyn till sin ekonomiska ställning icke mäktar att utan särskild hjälp vidtaga tillräckligt effektiva åtgärder, har riksdagen ock i likhet med departementschefen ansett ofrånkomligt att med statsmedel bispringa landstinget i dess kamp mot sjukdomen och synes riksdagen, i enlighet med vad i propositionen föreslås, denna hjälp böra utgå dels i form av förhöjt statsbidrag till uppförande av ett centralsanatorium, dels ock i form av förhöjt bidrag till sanatoriets drift under de tre första åren av verksamheten.

Vad angår storleken av byggnadsbidraget, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att detta borde fastställas till 4,000 kronor per vårdplats, isoleringsplatser ej inräknade, vid bifall vartill det extra bidraget utöver det författningssenliga skulle utgöra 2,000 kronor per plats.

Beträffande driftkostnadsbidraget har Eders Kungl. Maj:t ifrågasatt, att ett belopp per dag och patient av 75 öre skulle utgå utöver det författningssenliga bidraget, 1 krona 75 öre, varigenom sålunda det totala driftkostnadsbidraget skulle komma att utgöra 2 kronor 50 öre per vårdplats. Eders Kungl. Maj:ts förslag i nämnda hänseenden har riksdagen bifallit. I överensstämmelse med vad riksdagen i sin skrivelse nr 250 angående grunder för åtnjutande av beviljat statsbidrag till uppförande av en för Norrbottens län avsedd tuberkulossjukvårdsanstalt anfört, vill riksdagen emellertid även i detta sammanhang hava uttalat, att det särskilda statsbidraget till driftkostnaderna vid centralsanatoriet i Jämtlands län enligt riksdagens mening bör utgå för samtliga vårdplatser vid sanatoriet allenast under förutsättning, att de nuvarande sjukstugorna icke nedläggas. Skulle någon eller några av dessa sjukstugor helt eller delvis icke tagas i bruk, bör detta föranleda, att det antal platser, till vilka det högre bidraget utgår, reduceras i samma mån som platsantalet i sjukstugorna minskas.

Givetvis bör såväl byggnadsbidraget som driftkostnadsbidraget i överens-

stämmelse med allmänt tillämpade grunder i varje fall begränsas till högst hälften av landstingets verkliga kostnader.

Vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit om eventuell återbäring av statsbidrag vid nedläggande av tuberkulossjukstugan vid Solliden samt sättet för bestridande av statsbidragen till centralsanatoriet, har riksdagen ansett sig böra bifalla, och har riksdagen ej heller i övrigt funnit skäl till erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t i den föreliggande propositionen föreslagit.

På grund av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, *dels* medgivit, att Eders Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter samt beträffande statsbidrag till driftkostnaderna för sådana anstalter — bevilja *ej mindre* statsbidrag till uppförande å angiven plats i Östersund av en för Jämtlands län avsedd tuberkulossjukvårdsanstalt (centralsanatorium) med ett belopp av 4,000 kronor för en var av högst 162 vårdplatser, isoleringsplatser ej inräknade, dock med de inskränkningar, att statsbidraget ej må överskrida hälften av den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga byggnadskostnaden, däri ej inberäknad utgift för anskaffande av byggnadstomt, samt att från det på sätt nu angivits bestämda beloppet skall enligt av departementschefen föreslagna grunder göras avdrag för viss del av det bidrag av statsmedel, som tidigare beviljats för anordnande av en tuberkulossjukstuga å samma plats, *än även*, för en tid av tre år efter det ifrågavarande anstalt blivit genom medicinalstyrelsens försorg avsynad och godkänd, statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalten med ett belopp för dag och patient, som med sjuttiofem öre överstiger det till tuberkulossjukhus i allmänhet utgående statsbidraget, dock med de inskränkningar, riksdagen ovan angivit;

dels förklarat, att för åtnjutande av ifrågavarande bidrag i övrigt i tillämpliga delar skola gälla av departementschefen omförmälda bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, respektive statsbidrag till driftkostnaderna för sådana anstalter, ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Eders Kungl. Maj:t meddelas;

dels ock medgivit, att ifrågavarande statsbidrag må utgå från av riksdagen anvisade anslag till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, respektive till bidrag till driftkostnaderna för dylika anstalter.

Stockholm den 31 maj 1927.

Med undersätlig vördnad.